

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: J. O.
st. příslušnost Nigerijská federativní republika
t. č. neznámého pobytu
zastoupený opatrovníkem advokátem Mgr. Faridem Alizeyem
sídlem Stodolní 834/7, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou krajskému soudu dne 11. 12. 2024 domáhal soudní ochrany před jednáním žalovaného, které mělo dle žalobního tvrzení spočívat v nepropuštění žalobce ze Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty (dále jen „ZZC Vyšní Lhoty“) po uplynutí doby zajištění stanovené v původním rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce, a dále

Shodu s prvopisem potvrzuje

v nesprávném datování rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce k datu 28. 11. 2024, ačkoliv bylo žalobci formálně předáno dne 29. 11. 2024. Žalobce požadoval, aby soud určil, že specifikovaný zásah žalovaného byl nezákonný, a dále aby soud zakázal žalovanému v zásahu pokračovat.

2. Žalobce v žalobě uvedl, že dne 12. 10. 2024 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku Zastávka u Brna. Dne 17. 10. 2024 žalobce obdržel od žalovaného rozhodnutí o zajištění dle § 46a odst. 1 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) ze dne 17. 10. 2024 č. j. OAM-1380/ZA-ZA11-DO2-PS-2024, podle kterého měl být žalobce zajištěn do 28. 11. 2024. Žádné další rozhodnutí (o prodloužení zajištění) k datu podání žaloby žalobce neobdržel, přitom je stále umístěn v ZZC Vyšní Lhoty. Dne 28. 11. 2024, tj. v posledního dne zajištění, se žalobce dostavil na právní poradenství, kde však neobdržel žádné další rozhodnutí o zajištění, ani nebyl vyzván k převzetí rozhodnutí. Až dne 29. 11. 2024 byl žalobce vyzván pracovníci žalovaného k převzetí rozhodnutí o prodloužení zajištění, na němž však byl uveden jako datum nabytí právní moci den 28. 11. 2024, což neodpovídalo skutečnosti. Žádosti žalobce o přepsání data nebylo vyhověno, žalobce proto podepsal odmítnutí převzetí rozhodnutí o prodloužení doby zajištění. Dle žalobce žalovaný jedná v rozporu s § 46a odst. 13 písm. b) zákona o azylu, neboť nečiní žádné kroky k tomu, aby byl žalobce propuštěn ze zajištění bez zbytečného odkladu. Nečinností žalovaného je tak zasaženo do práv žalobce, včetně jeho základních práv chráněných ústavním pořádkem ČR a Listinou základních práv a svobod, jakož i Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a svobod, vč. práva na osobní svobodu. S ohledem na tyto skutečnosti žalobce požaduje, aby krajský soud rozhodl, že ze strany žalovaného došlo k nezákonnému zásahu. Žalobce má za to, že nesplňuje podmínku zajištění a měl by být propuštěn. Dále žalobce uvedl, že je osobou zranitelnou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu, když byl podroben jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí během svého pobytu na území Nizozemského království. Žalobce citoval § 46a odst. 3 zákona o azylu a zdůraznil, že nikdy neporušil žádnou povinnost uloženou mu zvláštním opatřením, což žalovaný ve svém rozhodnutí nereflektoval.
3. Žalovaný ve vyjádření sdělil, že s podanou žalobou nesouhlasí, jeho postup byl zákonný a souladný s platnou právní úpravou. Zajištění žalobce na základě žalovaným vydaného rozhodnutí o zajištění podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu bylo zajištěním zákonným a platným. Žalovaný vydal rozhodnutí o zajištění žalobce v ZZC Vyšní Lhoty dne 17. 10. 2024 s právní mocí rozhodnutí téhož dne a žalobce byl zajištěn do 28. 11. 2024 v ZZC Vyšní Lhoty s možností dalšího prodloužení. Dne 22. 11. 2024 žalovaný vydal další rozhodnutí o zajištění žalobce s nabytím právní moci dne 25. 11. 2024 a s dobou zajištění do 18. 12. 2024. Tvrzené žalobní body tedy nemají oporu ve spisovém materiálu a jsou liché. Žalovaný zdůraznil, že žalobce již není zajištěn, neboť dne 16. 12. 2024 byl propuštěn ze ZZC Vyšní Lhoty z důvodu transferu v rámci dublinského řízení. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
4. Z obsahu spisového materiálu soud pro účely posouzení věci zjistil, že dne 12. 10. 2024 žalobce podal žádost u udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. V té době se žalobce nacházel v Přijímacím a pobytovém středisku Zastávka u Brna. Žalobce v poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 17. 10. 2024 sdělil, že z vlasti vycestoval v roce 2015 do Libye. Poté pokračoval na člunu do Itálie, kde setrval přibližně

jeden rok. O mezinárodní ochranu nepožádal. Následně odjel do Spolkové republiky Německo, kde žil asi čtyři roky. Poté odcestoval do Nizozemského království, kde pobyl tři roky. Do Spolkové republiky Německo se vrátil sám dne 13. 8. 2024. Dne 12. 10. 2024 přicestoval do České republiky. V Nizozemském království mu byly dvakrát sejmuty otisky prstů, protože dostal dopis od německé vlády, že se má vrátit. Podal proti tomu žalobu. Žalobce má dle jeho tvrzení problémy s ledvinou, ve Spolkové republice Německo mu lékař sdělil, že má infekci ledviny, žádnou léčbu tam ale nepodstoupil. Důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je skutečnost, že jeho život je v Africe v ohrožení.

5. V protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 10. 2024, který byl veden v anglickém jazyce za přítomnosti tlumočnice z anglického jazyka, žalobce sdělil, že poučení o tzv. dublinském řízení četl a rozumí mu. Žalobce měl po dobu azylového řízení ve Spolkové republice Německo a v Nizozemském království státní bydlení. V prvním státě žalobce mohl pracovat a ve druhém pobíral kapesné s příležitostnou prací. Do Spolkové republiky Německo se vrátil, protože se v Nizozemském království přestal cítit bezpečně poté, kdy byl sexuálně zneužit v hotelovém pokoji. Do Spolkové republiky Německo se žalobce odmítá vrátit, protože jej tento stát odmítá léčit. Na základě vyjádření žalobce žalovaný konstatoval, že žalobce se v době žádosti o mezinárodní ochranu nacházel na území České republiky neoprávněně. Dle výsledků šetření v systému EURODAC žalobce kumuluje žádosti o mezinárodní ochranu, neexistuje přitom žádný důkaz, že by žalobci mezinárodní ochrana byla udělena. Žalobce nemá ani cestovní doklad Nigerijské federativní republiky osvědčující jeho totožnost a jeho výpověď o cestě, na území členských států má dvě různé totožnosti. Žalovaný uzavřel, že jsou dány oprávněné důvody domnívat se, že žalobce nebude respektovat rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu a bude se vyhýbat přemístění do příslušného státu. Proto žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 10. 2024 rozhodl o zajištění žalobce po dobu šesti týdnů, tj. konkrétně do 28. 11. 2024, s možností dalšího prodloužení.
6. Následně žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 11. 2024 č. j. OAM-1380/ZA-ZA11-D10-PS-R2-2024 rozhodl o prodloužení doby zajištění žalobce do 18. 12. 2024, s možností dalšího prodloužení. Žalobce se dne 25. 11. 2024 v zařízení pro zajištění cizinců dostavil k převzetí označeného rozhodnutí, s jehož obsahem byl seznámen v jazyce anglickém. Žalobce odmítl převzít rozhodnutí a podepsat protokol o jeho předání, o čemž byl sepsán úřední záznam. Dne 16. 12. 2024 byl žalobce propuštěn ze ZZC Vyšní Lhoty a byl předán v rámci dublinského řízení do Nizozemského království.
7. Krajský soud učinil dotaz na Dublinské středisko Ministerstva vnitra ČR, zda je známo současné místo pobytu žalobce. Dle odpovědi ze dne 3. 2. 2025 se žalobce dne 17. 12. 2024 ohlásil nizozemským úřadům a hned poté zmizel.
8. Krajský soud žalobci, jenž je neznámého pobytu, ustanovil k ochraně jeho práv opatrovníka z řad advokátů Mgr. Farida Alizeye.
9. Krajský soud přezkoumal postup žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl ke dni rozhodnutí soudu podle § 87 odst. 1 část věty před středníkem zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).
10. Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl

zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

11. Pro poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. je nezbytné splnit celkem pět kumulativních podmínek: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li, byť jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65; č. 603/2005 Sb. NSS).
12. Podle § 46a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže bude přemístěn do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie a existuje-li vážné nebezpečí útěku, zejména pokud se již v minulosti vyhnul provedení přemístění, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
13. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu, ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
14. Zajištěním cizince dochází k zásahu do jeho základního práva na osobní svobodu (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci Rashed proti České republice ze dne 27. 11. 2008, stížnost č. 298/07, Saadi proti Spojenému království ze dne 29. 1. 2008, stížnost č. 13229/03), na něž odkazuje i čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009 sp. zn. Pl. ÚS 10/08 nebo ze dne 19. 7. 2022 sp. zn. Pl. ÚS 12/19). Zajištění je proto přípustné jen za jasně definovaných podmínek, musí vždy sledovat vymezený účel a lze k němu přistoupit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření. Musí být také stanoveno na nezbytně nutnou dobu a nesmí dojít k jeho svévolnému prodlužování.
15. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu na území České republiky dne 12. 10. 2024, kdy se nacházel v Přijímacím a pobytovém středisku Zastávka u Brna. Následně mu bylo řádně doručeno rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2024 o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců do 28. 11. 2024. Dále má soud obsahem správního spisu za prokázané, že dne 22. 11. 2024 bylo žalovaným vydáno navazující rozhodnutí, jímž bylo zajištění žalobce prodlouženo do 18. 12. 2024, které však žalobce odmítl převzít, o čemž byl sepsán úřední záznam ze dne 25. 11. 2024, jenž je součástí spisového materiálu. Dne 16. 12. 2024 byl žalobce propuštěn ze ZZC Vyšní Lhoty a byl předán do Nizozemského království (v rámci dublinského řízení). Soud vlastní úřední činností zjistil, že odtamtud žalobce zmizel. Krajský soud má za to, že správní spis obsahuje dostatečné podklady pro soudní přezkum, a proto nepřistoupil k provedení dalších důkazů navržených žalovaným u ústního jednání před krajským soudem.
16. Na základě zjištění ze správního spisu, včetně žalobcem uvedených údajů o historii jeho pobytu na území Evropské unie, má krajský soud za zcela opodstatněný závěr žalovaného,

že žalobce kumuluje žádosti o mezinárodní ochranu a neoprávněně a opakovaně překračuje hranice členských států. Žalovaný v rozhodnutí o zajištění odůvodněně vyhodnotil, že na základě zjištěných okolností nelze rozumně předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Z těchto důvodů nebylo přistoupeno k uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu, neboť by v tomto případě nebylo účinné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016). Krajský soud se s argumentací žalovaného plně ztotožňuje. Vzhledem k dosavadnímu chování žalobce zcela důvodně nelze mít za to, že by žalobce v jednání nepokračoval, a proto je nepoužití ustanovení § 47 zákona o azylu důvodné a souladné se smyslem a účelem zákonné úpravy. Poslední informace, kterou soud svou úřední činností zjistil, tj. že žalobce znovu uprchl z členského státu (viz výše), potvrzuje správním orgánem zjištěné skutečnosti a z nich vyvozené závěry.

17. Žalobce v žalobě dále namítl, že je zranitelnou osobou, neboť v Nizozemském království byl sexuálně zneužit na hotelovém pokoji, a proto u něj nepřipadá v úvahu použití § 46 odst. 3 azylového zákona, když nikdy neporušil povinnost uloženou mu zvláštním opatřením.
18. Krajský soud konstatuje, že žalobcovo tvrzení, že by měl být považován za osobu zranitelnou v důsledku sexuálního napadení, není ničím doloženo (např. policejní zprávou). Žalobce rovněž nijak neosvědčil tvrzený špatný zdravotní stav. Ačkoliv tvrdil, že byl se zdravotními potížemi v jiném členském státě v nemocnici, takže by měl disponovat minimálně lékařskou zprávou, nic během řízení před správním orgánem, ani spolu s žalobou nedoložil.
19. Námitku žalobce ohledně jeho osoby jakožto zranitelné ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu soud z výše uvedených důvodů shledal nedůvodnou, když není podložena žádnými relevantními podklady.
20. Dále žalobce namítl, že žalovaný nečinil žádné kroky k propuštění žalobce ze zajišťovacího zařízení, když žalobce zůstal zajištěn i poté, co stanovená doba jeho zajištění uplynula, aniž by obdržel další rozhodnutí o zajištění. Žalobce v žalobě tvrdil, že dne 28. 11. 2024, tedy posledního dne zajištění, nebyl vyzván k převzetí žádného rozhodnutí. Až dne 29. 11. 2024 byl vyzván k převzetí rozhodnutí o prodloužení zajištění, na němž však bylo uvedeno datum nabytí právní moci dne 28. 11. 2024. Jeho žádosti o opravu nebylo vyhověno, a proto rozhodnutí nepřevzal.
21. Krajský soud má obsahem spisového materiálu za prokázané, že žalovaný vydal rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce již dne 22. 11. 2024 (s dobou zajištění do 18. 12. 2024), tudíž ještě před uplynutím původní lhůty k zajištění stanovené do 28. 11. 2024, která byla určena rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 10. 2024. Žalovaný tak řádně a v souladu se zákonem o azylu rozhodl o prodloužení lhůty k zajištění žalobce v ZZC Vyšní Lhoty před uplynutím lhůty původní. Tvrzení žalobce o nevydání včasného rozhodnutí o prodloužení zajištění a je v rozporu s obsahem správního spisu.
22. Vlastní úřední činností pak soud zjistil, že žalobce byl dne 16. 12. 2024 propuštěn ze ZZC Vyšní Lhoty z důvodu transferu zpět do Nizozemského království, odkud následně opět uprchl. Žalobce tedy od data 16. 12. 2024 není zajištěn v žádném zajišťovacím středisku na území České republiky. Trvající zásah spočívající v nepropuštění žalobce ze zajišťovacího zařízení Vyšní Lhoty tak z podstaty věci nemohl nastat.

23. Na základě shora uvedeného krajský soud shrnuje, že k zajištění žalobce došlo v souladu s § 46a zákona o azylu, žalovaný nepochybil, když vydal rozhodnutí o zajištění žalobce, a dobu jeho zajištění řádně a v zákonné lhůtě prodloužil dalším rozhodnutím, které žalobce odmítl převzít. Nezákonný zásah spočívající v nepropuštění žalobce ze zajišťovacího zařízení poté, co uplynula stanovená lhůta zajištění, tedy nenastal, a na základě obsahu správního spisu ani nastat nemohl. Krajský soud shledal žalobu nedůvodnou.
24. Vzhledem k nedůvodnosti žaloby ji krajský soud v souladu § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce úspěšný nebyl a žalovanému nevznikly v soudním řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 9. dubna 2025

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu